

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication/Double Issue

34 Mariner Way, Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת צו - שבת הגדול

Shabbos Parshas Vayikra-Shabbos Hagadol

יד' ניסן תשס"א April 7, 2001

לכל זמן ועת.....(Monsey, NY)

הדלקת נרות - 7:09 סוף זמן אכילת חמץ - 10:25

זמן קריאת שמע/מ"א - 9:09 סוף זמן ביעור חמץ - 11:40

זמן קריאת שמע/גרי"א - 9:45 שקיעה/ יום השבת - 7:28

מדעת עליון

וידבר ה' אל משה לאמר צו את אהרן ואת בניו לאמר וכו' (ו-א)

הנה יש לחקור, דתקנו רז"ל לומר בתפילה "שיהא שיח

שפתותינו חשוב כאילו הקרבנו וכו' ". וכ"כ הטור אי"ח דמי

שקורא בתורה בפרשת עולה לאמר יהי רצון שיהא חשוב וכו' .

ואי"כ, כיון דהעוסק בתורה כך היא המידה דנחשב כאילו קיים

המצות, מה צורך לתפילה כלל?

אלא ביאר החיד"א, הגמור"ר חיים יוסף דוד אזולאי זצ"ל,

דקיום המצות הוא בנפש ומתקן עולם העשיה, משא"כ תלמוד

תורה הוא ברוח והוא ביצירה, ואם כן מן הדין היה שלא יעלה

הלימוד כמעשה ממש, שזה דיבור ותלוי ברוח האדם, אבל קיום

המצוה בפועל הוא תלוי לנפש האדם ובעולם העשיה. משי"ח

צריכים אנו לתפילה, שה' ברחמינו יעלה הקריאה בחינת דיבור

למעשה, וכגון דא צריכה רבה.

וזהו רמז בפרשתנו. "צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת

העולה היא העולה" - כלומר, רמז הוא, שמי שקורא בתורת עולה,

בכדי שיחשב הקריאה למעשה צריך לאמר בפיו "זאת תורת

העולה היא העולה", ויתפלל על זה דמה שקרא בתורה יהיה חשוב

כעולה. וזהו שאמר "לאמר" - שיאמר דרך תפילה "זאת תורת

העולה", והקריאה יחשב כאילו "היא העולה" ממש.

ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה כי כן צויתי וגו' (ח-לה)

ולכאורה צריך להבין מהו הפירוש של "כי כן צויתי", הרי

page 6

In the order of the seder rituals, the eating of the Afikoman is called *hidden* - *hidden*. In its plain meaning the title indicates that the afikoman had been safely hidden away, so that it could be eaten at a later point in the meal. Common custom is for children, who have "stolen" and hidden the afikoman, to "strike a deal" with the head of the household, returning the piece of matzah in exchange for a promise of gifts. What is the point of this practice? Is it nothing more than a means by which to keep the children awake for as long as possible?

R' Shimon Schwab ZT"L, quoting his father, sees deep significance in this unusual custom. Earlier in the seder, the middle matzah is broken into two pieces. The smaller piece remains on the seder table as *bread of affliction*, while the larger portion, the afikoman, is hidden away. The smaller piece alludes to this world, while the afikoman represents the World to Come. The pleasures of this world, though easily accessible, pale by comparison to the spiritual rewards of the World to Come. Those rewards, however, are not free. We learn, through this custom with the children, that one must "pay a price" to earn the larger reward, through observance of Torah and mitzvos during one's lifetime.

הוא היה אומר....

R' Mordechai of Lechovitz ZT"L would say:

"A Jew must have faith that, indeed, he has faith. Even if one feels that his *Emunah* seems clouded in doubt, he should realize that in truth, only its radiance has become obscured."

R' Avrohom of Sochatchov ZT"L(Avnei Nezer) would say:

"Every man should sit at his own seder table because every person must feel that he is totally free. Even if a *chasid* joins his Rebbe's seder, there is no way he can feel truly free!"

R' Shloime Halberstam ZT"L (Bobover Rebbe) would say:

"The scrubbing of cabinets and sweeping of closets helps to scrub the chambers of one's heart and sweep the dust off one's soul, so that it can renew itself when Pesach arrives!"

חג כשר ושמה ממשפחת הופמן

For information, sponsorship, or dedications, call 845-362-4380

encountering the minutest amount of *chometz*. Many of the practices have been handed down within their families for generations, and these customs have taken on the authority of absolute law within the confines of their homes.

The story is told about the wife of R' Yehoshua Kutner ZT"L, who was known to be extremely careful and meticulous in the cleaning and preparation of her home - and kitchen in particular - for the Pesach holiday. One time, R' Yehoshua entered his home and found his wife scrubbing a table so vigorously that she was totally out of breath and dripping with perspiration.

R' Yehoshua called to her, "I believe you may stop scrubbing now," he said. "You have more than exceeded the necessary cleaning. According to the *Shulchan Aruch*, that table has been more than adequately cleaned."

His wife didn't even bother to look up. She continued scrubbing as before and said in mock irritation, "You and your *Shulchan Aruch*! If we women followed you and your *Shulchan Aruch* - we'd all be eating *chometz* on Pesach!"

PESACH TORAH GEMS

היום אתם יוצאים בחודש האביב וגו' (יג-ד)

Hashem, in His infinite love for the Jewish people did not merely take us out of Egypt with wondrous miracles - from horrible torture to complete freedom. He also did it in the springtime! Moshe Rabbeinu points this out as *Bnei Yisroel* are leaving *Mitzrayim*. "Take note," he implores them, "of the beautiful weather that Hashem has provided us with today." Could the Jewish people, inundated by this enormous deluge of kindness from Hashem, focus on and appreciate this extra "bonus" that Hashem bestowed upon them?

Answers R' Henoch Leibowitz Shlit"a, Yes! From Moshe's exhortation, we see the extent of man's extraordinary capacity to recognize kindness and feel gratitude. Even during the most glorious redemption ever in history, being rescued by Hashem's mighty hand, every Jew found within himself a measuring apparatus so delicately calibrated, that it registered every detail of Hashem's *chesed* - clearly and distinctly.

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication/Double Issue

34 Mariner Way, Monsey, NY 10952

חג הפסח - Chag HaPesach

טו' - טז' ניסן תשס"א April 8 - 9, 2001

לכל זמן ועת..... (Monsey, NY)

הדלקת נרות/ליל א' - 8:20 הדלקת נרות/ליל ב' - 8:20

חצות/ליל א' - 12:59 סוקר"ש/מ"א - 9:07

סוקר"ש/מ"א - 9:08 סוקר"ש/גרי"א - 9:43

סוקר"ש/גרי"א - 9:44 שקיעה/יום ב' - 7:30

שקיעה/יום א' - 7:29 צה"כ/מערב - 8:20

חכם מה הוא אומר.....

ותתן לנו ה' אלקנו באהבה ... את יום חג המצות הזה וכו' לכאורה יש להבין, דהנה בתורה הקדושה ובנוסח התפילה נקרא חג הזה בשם "חג המצות", אמנם בסתמא דמילתא, אנו קוראים לה בשם "חג הפסח". וצ"ע שיש לחג ב' שמות? וביאר האדמו"ר הגמון"ר לוי יצחק מבארדיטשוב זצ"ל בס' קדושת לוי, שבאמת הקב"ה קורא לו חג המצות, כדי להגיד שבחן של עם ישראל, כי ענין המצות הוא על שם שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ. וכן מה דאיתא במכילתא "וגם צדה לא עשו להם", שלא אמרו למשה היאך נצא למדבר ואין לנו צידה לדרך אלא האמינו והלכו אחר משה ע"כ. וזהו מה שקרא לו הקב"ה "חג המצות", להגיד בזה את שבחן של ישראל. ואילו ישראל קורין ליו"ט זה "חג הפסח", כדי להגיד שבחו של המקום, שהוא ע"ש ש"פסח על בתי בני ישראל בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל". ושם זה מורה על השמירה המיוחדת וההשגחה הפרטית של הקב"ה על עמו ונחלתו.

שלושים יום קודם החג.....

The laws of Pesach are indeed very strict but Jewish housewives, the world over, have added precautions of their own, all to avoid even the slightest possibility, G-d forbid, of

him in conversation to be sure that the rumors of his odd behavior were not overstated. Then he said, "At the end of Parshas Tzav, the Torah tells us of the induction of Aharon and his sons to the *Kehunah* - priesthood. It states, 'And Moshe took of the anointing oil....and sprinkled it upon Aharon upon his garments'. It seems that with Aharon *Hakohen* it was his clothing that needed to be sanctified and not his body, since he himself was a holy person. However, with reference to his sons, it is written, 'Upon his sons and upon the garments of his sons with him'. We realize that with regard to Aharon's sons, not only their clothing had to be sanctified, but they themselves had to be sanctified as well."

The Chozeh took the young man's hand. "My son, take an example from Aharon's sons. Purify yourself before you can be considered a leader of the people!"

TORAH GEMS

זאת תורת העלה והרים את הדשן אשר תאכל האש וכו' (ו-ג)

The first service each night in the *Mishkan* and *Bais Hamikdosh* was the *Separating the ash*, which consisted of removing a portion of the previous day's ashes from the *altar* - מזבח. These ashes that were removed, were from the innermost layers of the altar.

R' Meir Shapiro ZT"L writes that this fire that was always burning on the *mizbeach* symbolizes the soul of a man, as it states, (משלי כ-ז), "For the lamp of Hashem is the soul of man. The ashes which conceal the fire represent the layers of sin which causes the soul to grow distant from Hashem and lose it's radiance. The *Kohen's* removal of some of the innermost ashes to reveal the fire beneath them, symbolizes that even a soul covered with sin, retains a spark of holiness that can be reignited. No matter how distant a Jew has become from Hashem and His Torah, it is never too late to return to his roots.

It is quite fitting then, that it is the *kohen* whose service represents this teaching, for the *kohen* is a descendant of Aharon of whom it says in *Pirkei Avos* (א-יב) "Be among the disciples of Aharon Loving people and bringing them closer to Torah."

בודאי נצטוו כך, דכי חיינו יחשבו שאמר משה זאת מדעתו חלילה! אלא פי' הגמון"ר יהושע ליב דיסקין זצ"ל, כי הנה לכאורה כיון שמייירי כאן בענין מיתה בידי שמים, למה צריך משה לומר להם כלל, הכי אין אנו יודעים שכיון שהקב"ה אמר שלא יצאו מפתח אהל מועד, ממילא מובן שאם יצאו יענשו חיינו? דבשלמא מיתת בית דין צריך לאזהרה בפירוש דאין עונשין מן הדין, אבל כאן במיתה בידי שמים, למה יצטרך לומר כלל? ע"כ אמר משה רבינו ע"ה "כי כן צויתי" - כלומר, נצטויתי לומר לכם כן - היינו עונש המיתה ח"ו, וקאי על הקודם "ושמרתם את משמרת ה' ולא תמותו" דהיינו על כל הענינים שצוה ה' אותם ודברי תורה נדרשין מכלל הן לאו ומכלל לאו אתה שומע הן. והיה זה לאזהרה לנדב ואביהוא ג"כ שלא יעשו שום דבר מדעתם, ולא יכלו לומר שלא ידענו שיהיה על זה עונש גדול כ"כ של מיתה, על כן אמר להם משה בפירוש.

מעשה אבות....סימן לבנים

ויז על אהרן על בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו וכו' (ח-ל)

The *Chassidische Rebbe's* had absolutely no regard for people who thought very highly of themselves. Any *chassid* who had an impressive *Yichus* - lineage, nevertheless, had to prove that his distinguished ancestry had not caused him to become vain.

A young man, who fancied himself a *Torah* scholar and happened to be the grandson of a very well-known *Rebbe* in Galicia, once chanced upon the courtyard of the great *Chasidic* master, R' Yaakov Yitzchok Hurvitz ZT"L, the *Chozeh of Lublin*. This young man was in the habit of cutting his learning and davening quite short while spending a good portion of his day traveling from place to place dressed in the grandeur of his illustrious grandfather, the *Rebbe*, putting on airs as if he too, was as eminent a scholar and *Rebbe* as his *zaide*.

It was not long before the Chozeh learned of the eccentric behavior of this young man, acting as if he was the leader of thousands of *chassidim*. R' Yaakov Yitzchok decided that such inappropriate behavior from a person of such distinguished and respectable lineage must be put to a halt and asked that the young man come to speak with him.

When the young "Rebbe" arrived, the Chozeh first engaged